

NICOLAE CEAUȘESCU: „ROMÂNIA NU MAI PLĂTEȘTE TRIBUT NIMĂNUI!”

Ceaușescu, bucuros la încheierea plății datoriei externe. Gata cu „economia”! - au crezut, fericiți, românii FOTO: Virgil Pavel/AGERPRES

La data de 12 aprilie 1989, Nicolae Ceaușescu s-a adresat Plenarei Comitetului Central, unde a făcut publică încheierea plății datoriei externe. „România nu mai plătește tribut nimănu!” - a exclamat ca după o nouă victorie secretarul general. În cuvântarea ținută cu acel prilej, Nicolae Ceaușescu pare a nu avea compasiune, nici măcar știință de sacrificiile românilor. Mai mult decât atât, vorbește ca și cum cetățenii României ar fi trăit cum nu se poate mai bine datorită „politicii înțelepte a partidului” privind „dezvoltarea economică-socială a țării și înaintarea fermă a patriei spre comunism”. N-au suferit de frig, n-au stat la cozi ori în întuneric din 1981, când a început plata datoriei externe, de care nici nu avusesse cunoștință. Reproducem în cele ce urmează o parte din acea cuvântare, cu mențiunea că intertexturile ne aparțin.

S-au plătit 21 de miliarde de dolari

„Zilele de 12-14 aprilie marchează - se poate spune - o deplină independență economică și politică a Ro-

mâniei! (Aplauze și urale puternice, prelungite). Pentru prima dată în istoria sa îndelungată, România nu mai are nici o datorie externă, nu mai plătește tribut nimănu! și este cu adevărat independentă - și economic, și politic! (Aplauze și urale

puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu - PCR”, „Ceaușescu și poporul!” „Ceaușescu, România - stîmna noastră și mândria!”) La sfârșitul lunii martie am lichidat datoria externă a țării, care în 1980 reprezenta peste 11 miliarde de dolari. În total, din 1975 până în martie 1989 am plătit circa 21 de miliarde de dolari, din care dobânda reprezintă peste 7 miliarde de dolari. În acestea nu sunt cuprinse datoriile pe care le-am avut în ruble și care, de asemenea, au fost de mult achitate.

În prezent, țara noastră are de încasat din creditele pe care le-a acordat diferitelor state peste 2,5 miliarde de dolari.”

Pas către comunism

„Plata datoriei externe a cerut, fără nici o îndoială, eforturi mari. A trebuit să acționăm în așa fel încât să asigurăm atât dezvoltarea generală a țării, cât și lichidarea treptată, în această perioadă, a întregii datorii, să luăm totodată măsurile necesare pentru întărirea continuă a ordinii și disciplinei. După cum este cunoscut, din 1980 până în prezent, situația economică mondială a fost foarte complexă și gravă. S-a înrăutățit continuu situația țărilor în curs de dezvoltare, ale căror datorii externe sunt astăzi de peste 1.300 de miliarde de dolari.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

La 13 aprilie, cetățenilor de rând li se dădea vestea că România a plătit integral datoria externă. Semnăturile de primăvară se încheiaseră în alte nouă județe. Participanții la Plenara Comitetului Central, aflați în a doua zi de lucrări, analizau propunerea „CPEX ca CAP-urile să fie „ieritate” de datorii. Cu trei zile mai devreme față de data oficială, Institutul pentru Relații Culturale cu Stră-

nătătea organiza o „manifestare” în cinstea zilei naționale a Danemarcei, care coincidea cu ziua de naștere a Reginei Margareta a II-a.

Biserica familiei prezidențiale

13. Posibilă zi cu ghinion. Bine că n-a mai picat și marți. În 1989, a treisprezecea zi a lui Prier s-a nime-

rit să fie într-o joi. Teama de cifra 13 sau de cele trei ceasuri rele asociate zilelor de marți, ce puteau fi altceva decât superstiții ori scorneli „băbești”? Regimurile comuniste, declarate atee, dezaprobuau deopotrivă superstițiile și religia, catalogându-le drept „practici obscurantiste”, specifice omului „primitiv”.

(Continuare în pag. a II-a)

Problemele Albaniei în cadrul Organizației Tratatului de la Varșovia

În martie 1989, Wilson Ahmeti, adjunct al ministrului Industriei Alimentare din Albania, s-a întâlnit la București cu Ștefan Andrei, viceprim-ministru al Guvernului. Discuția dintre cei doi demnitari comuniști a avut ca subiect principal modul cum puteau fi dezvoltate relațiile economice româno-albaneze.

La momentul respectiv, experții occidentali considerau că Albania se afla pe ultimul loc din Europa în privința dezvoltării economice și a nivelului de trai al populației. Din păcate, acele evaluări erau concrete și reale. Autoritățile comuniste de la Tirana se confruntau cu probleme economice majore încă din anul 1961. Pe acel fond, generalul-colonel Beqir Balluku, reprezentant al Albaniei la

reuniunea de la Moscova a Comitetului Politic Consultativ al Organizației Tratatului de la Varșovia (28-29 martie 1961), a solicitat să se discute despre un așa-zis „complot” organizat împotriva Albaniei de „monarho-fasciști greci și revizionisti iugoslavi, în colaborare cu Flota a 6-a americană”. Problema respectivă fusese amintită și de Enver Hodja, liderul Albaniei comuniste, în cursul celui de-al IV-lea Congres al Partidului Muncii din Albania.

Autoritățile sovietice și-au anunțat imediat intenția de a trimite la Tirana o comisie specială a alianței, pentru a cerceta în detaliu chestiunea semnalată de albanezi. Această decizie l-a determinat pe Beqir Balluku să protesteze public. Fapta respectivă a condus la un schimb de

replci dure cu sovieticii și, implicit, la excluderea generalului albanez de la lucrările Comitetului Politic Consultativ. În urma jncidentului, șefii delegațiilor care au rămas la reuniune au adoptat o hotărâre defavorabilă Albaniei: „Vasele de război ale flotei care se află în Golful Vlora să fie deservite numai de echipaje sovietice, iar conducerea lor să se efectueze de un comandament unic sovietic, subordonat comandantului suprem al Forțelor Armate Unite ale țărilor participante la Tratatul de la Varșovia”. În cazul în care guvernul de la Tirana o comisie specială a alianței, sovieticii erau hotărâți să-și retragă toate forțele militare din Albania.

(Continuare în pag. a II-a)

RESTITUIRI

Poetul Dan Deșliu, în greva foamei

Departamentul Securității Statului
Unitatea Specială „R”
Secret
Aprilie 1989

Vă facem cunoscut că postul de radio Vocea Americii a transmis miercuri, 5 aprilie a.c., în cadrul emisiunii în limba română de la ora 20:00, următorul material referitor la situația poetului Dan Deșliu. Nota prezentatorului: „În timp ce poetul își continuă greva foamei a parvenit în Occident textul integral al scrisorii adresate de el președintelui Ceaușescu. Începem astăzi difuzarea în foileton a acestui text”.

Dorin Tudoran: „Primul paragraf al scrisorii este o scurtă expunere de

motive cu privire la formula de adresare folosită de Dan Deșliu acum și cu rațiunea neapelării la serviciile postului de radio București, pentru a-i face publică scrisoarea”.

Domnule Președinte, după peste 40 de ani folosesc o altă formulă de adresare decât tovarășe. Mi se pare, cum să zic, mai cinstit. Cei călcați zilnic în picioare nu pot fi tovarăși cu cei care-i calcă. Sunt un fir de pulbere din trupul acestei țări, ca atâția alții. Nici dv. nu sunteți practic altceva, însă vă socotii înfinit mai sus decât toți ceilalți. Voi reveni asupra ideii. Folosesc undele radio, nu radio București, din motive lesne de înțeles. Se știe că scrisorile directe nu prea vă ajung, sunt mai multe, nu-i

vorbă. De-ar fi să le citiți numai pe cele de interes general, sunt convins că n-ați priddi. Eu v-am trimis o întâmpinare în iulie 1988 în legătură cu satel. Îmi exprimam dezacordul total și ađaugam că, indiferent de bunele intenții, operația mi se pare o gravă eroare. Evident, nu așeptam răspuns, am avut totuși, după aceea, unele neplăceri cu serviciile poștale și telefonice. Voi reveni și asupra acestui punct.

Dorin Tudoran: „Spre a numi deziluziile pe care i le-a oferit societății românești, sub conducerea PCR, Dan Deșliu începe cu momentul aderării sale la acest partid”.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Meditații pentru admiterea la liceu

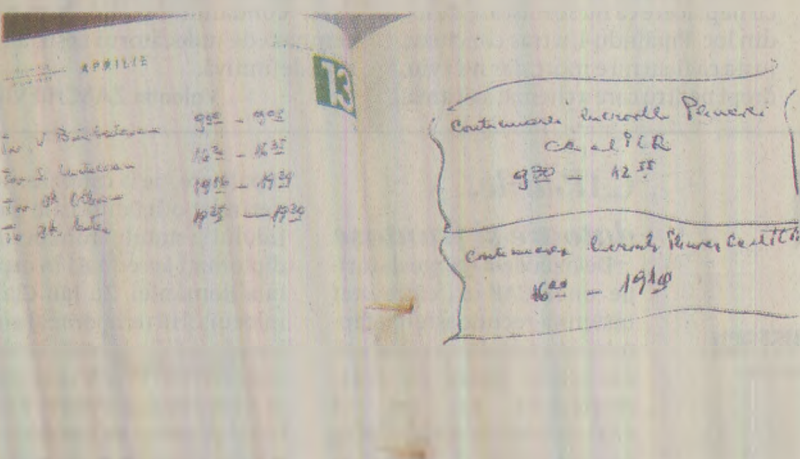
Anastasia avea 14 ani în 1989 și era elevă la o școală din cartierul Rahova; în primăvara aceea, se pregătea pentru admiterea la liceu. „Când am intrat în clasa a VIII-a, am știut că e vremea să optez pentru un liceu. Inițial, m-am gândit să dau la informatică, o secție nou înființată, mai ales că îmi plăcea matematica. Dar părinții mei s-au consultat cu profesorii de matematică și de română și au hotărât că informatica asta e ceva

prea nou, nici nu știu exact ce era cu ea, așa că era mai bine pentru mine să dau la Liceul Pedagogic. Așa, aș fi avut un loc de muncă asigurat și, după aia, mai vedeam eu dacă mai dădeam sau nu la facultate. Odată hotărârea luată, am început pregătirea în particular la matematică și la română. Părinții mei erau printre puținii din vremea aceea care făceau efortul material să-și trimită copiii la meditații. Tata lucra în fabrică, iar

mama la o casierie, și împreună se străduiau să strângă banuți pe banuți, pentru că cele două meditații săptămânale costau 300 lei, iar venitul lor era destul de mic. Mama câștiga un pic peste 1.000 de lei, iar tata - vreo 3.000 de lei. El încerca să mai completeze salariul și făcea fotografii cunoscuților la diverse ocazii - nunți, botezuri, aniversări.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Au continuat lucrările Plenarei CC al PCR deschise ieri. În aplauze puternice, secretarul general a anunțat încheierea plății datoriei externe. Se muncise, fără îndoială, mult la expunerea secretarului general pentru deschiderea ședinței. Căci se spera că va fi - și a fost - o veritabilă bombă de presă. Nu pentru Scînteia, ci pentru agențiile și ziarele din străinătate. O lovitură dată Moscovei, spera Ceaușescu.

În toate cele trei zile cât a fost Plenara CC al PCR, Elena Ceaușescu a stat în prezidiu. Conform agendei, joi 13 aprilie a înțepenit în scaun, dimineața de la ora 9:30 la 12:55, iar după amiaza între orele 16:00-19:10. La ce s-o fi gândit? Cum și-a omorât plicteșea? Căci pe participanții îi știa - dacă nu altfel, după dosarele de cadre - ca pe propriile buzunare. Iar cuvântările lor - toate ca una în ultimii ani.

La Cabinetul 2 a început însă ziua de lucru înaintea deschiderii ședinței. La ora 9 fix, Tovarășii l-au primit pentru câteva minute pe cumnatul scorneștean Vasile Bărbulescu, secretar CC al PCR cu agricultură.

După-masă, înaintea reluării lucrărilor Plenarei, l-a chemat pentru un sfert de ceas pe Silviu Curticeanu. Nici

după ședință, Elena Ceaușescu nu s-a grăbit să plece acasă. La Cabinetul 2 au fost chemați Constantin Olteanu, secretarul CC al PCR cu propagandă și Constantin Mitea, consilierul de presă. Să nu mai fi avut Ceaușescu putere să poarte aceste discuții? Căci el decise în primii ani asupra comunicațiilor de presă. Dacă în voia consoartei erau lăsate acum și aceste decizii, continuitate mai era prin menținerea consilierului de presă, Constantin Mitea.

Nicolae Ceaușescu îl simpatizase pe Mitea încă de la venirea lui la putere, povestește Dumitru Popescu care-l cunoștea bine. În 1965, Popescu fusese redactorul-șef al Scînteii, iar Mitea adjunctul lui. Îl cooptase și în colectiv de redactare al documentelor cu care Ceaușescu se prezentase la Congresul al IX-lea al PCR ce-l înscăunase în fruntea țării. Absolvent al Academiei de înalte Studii Comerciale și Industriale București (1940), Mitea fusese printre puținii români scolțiți ce optaseră imediat după război pentru jurnalismul de stînga. Prețuindu-i și maleabilitatea, calmul, modestia și discreția, Ceaușeștii nu l-au inclus în „rotația cadrelor”.

Lavinia BETA

CRONICA NEAGRĂ

Și broaștele se omoară între ele

Despre omorul care s-a săvârșit în sânul clanului de broaște de la Brăila au auzit până și leproșii de la Tichilești. Pescuind dintr-un sertar de tribunal rechizitoriul din 2 februarie 1989, am aflat și noi și vă povestim după cum urmează:

În satul acela din Brăila, clanul lui Broască era numeros, dar nu și respectat, pentru că, așa cum îi predestina parcă numele, le plăcea umezeala. Nu apa. Erau tot timpul umezi, chiar și pe vreme de secetă. Și, când erau umezi, de regulă deveneau și arțăgoși, iar când nu cafeaua pe vreunul se cafeaua între ei. Ionel,

de pildă, o cafea des și cu sete pe mama-Broască, pe numele ei omeșesc Niculina. Așa s-a întâmplat la 25 octombrie '88, când Ionel al lui Broască sărbătorea Ziua Armatei și era într-o dispoziție cam belicoasă. Totodată, în acea zi se sărbătorea, dar el nu știa asta, și începea Marii Revoluții Bolșevice din Rusia. Se mai întâmplaseră niște lucruri memorabile în acea zi și vi le-aș povesti, dar n-am timp, că, în bordeiul broștesc, Ionel o smotocește pe Niculina, mă-sa, de-i merg fulgii, era bătaia de după-amiază, care fu intreruptă de văr-su, și el tot un brosc, vărul Radu,

care a oprit maltratarele mătuși-sii administrându-i palme tortionarului, copleșindu-l totodată cu epitețe zoologice. Îl supărase peste măsură imaginea mătuși țărâne de păr de bețiv prin casă și doar niște martori oculari l-au convins să-lase pe nemernic în pace.

L-a lăsat și s-a dus acasă ca omul, și s-a pus să ceneze și, când îl luneca mămăliga mai cu spor pe esofag, se trezește cu mitocanul de văr-su în poartă, cu o coadă de topor într-o mână și cu un cuțit în cealaltă.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

13 APRILIE

Gelu îmi rezumă telefonic programul cultural de mâine: un apel al Doinei Cornea - a fost din nou bătută pe stradă! - pentru Dinescu și Deșliu (în favoarea ei n-a semnat nicidecum vreun scriitor român, în afară de Dan Petrescu), din nou lista cu semnăturile scriitorilor din exil și un grupaj Plesu, cu articolele criticilor din țară despre cărțile lui.

Monica Lpvinescu, Pragul. Umde scurte V, București, Humanitas, 1995, p. 160

Un aprilie tot mai agitat, proteste, glasuri care încep să se susțină, să se facă auzite. Puțin, dar mult mai mult decât anii trecuți. Ecolul din afară și dinăuntru amplifică multul, puținul. Nu sunt un erou al zilei - mărțuria

scrisurii, existenței, refuzului, neaderării, disperării mele nici nu se aude. Mi-ar trebui credința în viitorul unor generații alese să regenereze totul. Nu mai cred în aceste generații puternice, sfințite de un ideal, nu mai cred în voința sacrificiului lor, mi se pare că și generația nou-născuților a fost contaminată de frica, inerta, nepăsarea generațiilor celorlalte, dresate de-acum. Astfel ne ascundem unii în găoaace, așteptând să fie alții eroi.

Florenta Albu, Zidul marilor (Pagini de jurnal) 1970-1990, f.l., Cartea Românească, 1994, p. 408

Joi (13), cu articolul la ziar și pregătiri de plecare. Zi pierdută. Radu Ciobanu, Tărnuț târziu. Jurnal 1985-1990, Deva, Emio, 2004, p. 176

(Continuare în pag. a II-a)

REPUBLICA BALADA

În România lui 1989, unele locuri erau parcă din alt film. Unul occidental. Cu libertate, posibilități, bani mulți și distracție. Cenzura statului făcea ca participarea românului simplu să fie aproape imposibilă la realizarea „producției”. „Republica Balada” este filmul imaginar realizat din fragmente de destine chiar în inima Capitalei. Etajul 21 al Hotelului Intercontinental.

Ai pe cineva?

Povestea ne-a relatat o unul dintre foștii angajați ai Baladei, L.A. Un om ajuns într-un loc atât de special pentru că avea un mare atu, mama angajată deja la Intercontinental. O vorbă bună, o pilă, o relație și L.A. lucra la „filmul interzis românilor”, „Republica Balada”. Nu era el singurul pilot. Cum singur recunoaște: „Cred că 90% din

angajații erau pe pile, dar și neamuri. Hehehe... Eram deja la cel mai înalt restaurant din țară, BALADA! Nu e un vis, și un incub să lucrezi acolo! Când te uști în jos și vezi mașinile ca furnicuțele...” Crede că a fost poate cea mai mare experiență din viața lui. O adevărată școală de viață, meserie, comportament. Recunoaște singur, dacă ar pozești altcineva ceea ce a trăit pe pielea lui, ar fi tentat să creadă că sunt pozești nemuritoare. „Totul era exagerat de frumos! Să vorbim despre servicii. Erau reguli bine stabilite și din care nu se putea ieși nici un milimetru. Da! E adevărat! Milimetrul de la aliniamentul meselor până la ultimul detaliu, tip intensitatea luminilor... Acestea se reglau în funcție de ce se servea la masă sau de muzica care se cânta.

(Continuare în pag. a II-a)

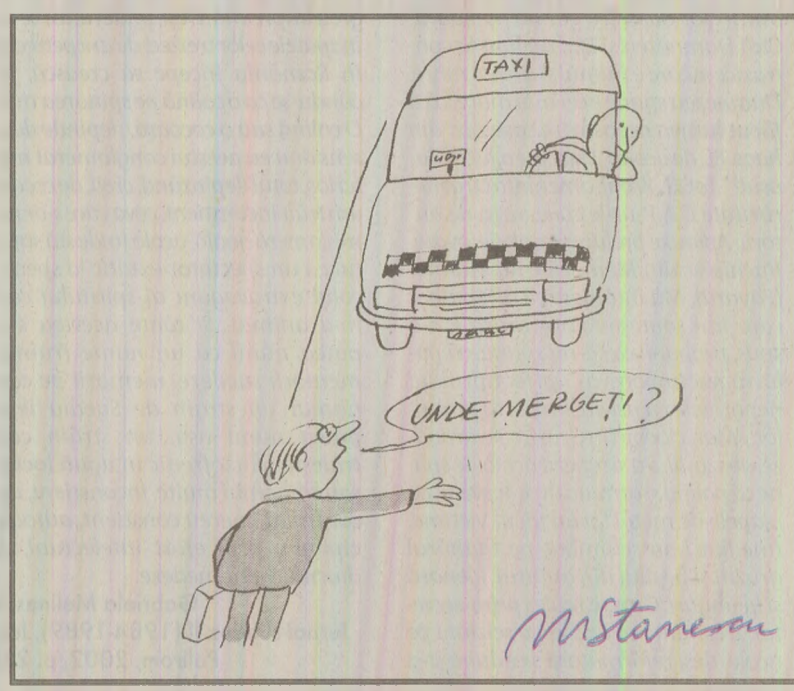
CALENDAR

13 aprilie (joi)
Soarele a răsărit la 6:36, a apus la 19:57
Luna a răsărit la 12:58, a apus la 3:22
Sărbătoare creștină:
Sfântul Sfinții Mucenic Artemon

S-a întâmplat la 13 aprilie 1989

● La Berlin, în cadrul celei de-a X-a Conferințe regionale europene a comisiilor naționale pentru UNESCO, participanții au dezbătut propunerile pentru cel de-al treilea plan pe termen mediu al organizației. Proiectul prevedea acțiuni și programe pentru perioada 1990-1995.

Ramona VINTILĂ

REPUBLICA BALADA

(Urmare din pag. 1)

Au cântat acolo maestri renumiți: George Toader Pană, Marin Petrică, ulterior, nașul meu și al fiului.

Când vine vorba despre clienții localului, L.A. își înclină pălăria. „Aici pot spune că într-adevăr în acel hotel intrau numai muci și sfârc. Am servit la masă și am cunoscut personal multe nume faimoase (nu voi ține la cronologie): Peter Gilmor (Onedin Lines) sau, mai pe românește, liniile maritime Onedin, Boy George, Bush senior, Michael Jackson, Ceaușescu cu toată gașca lui. Mai târziu am avut plăcerea să-l cunosc pe Nicușor. În '92 venea la Night și asculta plăci cu discursurile răposatului și aplauzele în play-back. Mulți ambasadori și președinți de stat, îndeosebi arabi, care erau cazați acolo. Apoi, toate firmele mari ce colaborau cu România aveau birourile acolo, la etajele 2, 3 și 4. Erau Mitsubishi, Minolta multe... acum nu-mi mai vin în minte.”

Angajații îi considerau „Boierii”. Așa li se și adresa. Cum sună un „Yes master” spus cu spărire în glas și atenție la buzunarul potențial dător de bacșiș? Oricum, boierii nu rămăneau insensibili la atenția angajaților. „Dădeau cu sute de dolari spăgi în stânga și-n dreapta când voiau să se simtă bine, iar noi, într-adevăr, nu făceam altceva, doar ce-i făcea pe ei să se simtă cu adevărat bine.” L.A. spune că serviciul era ireproșabil. Iar bucătăria scilicet ca o farmacie. Colegii? Muc și sfârc și ei, normal. „Maestrii bucătari erau de neegalat, iar șefii de sală, ospătarii și picolii vorbeau cel puțin două limbi străine. Erau și care vorbeau și japoneza, ebraica, greaca ori alte limbi străine mai deosebite. După mulți ani de experiență nu mai aveam probleme în a întâmpina nici un fel de client, din orice colț al lumii.”

Nu toți mâncam așa ceva?

Preparatele servite în anii comunismului, în 1989 și nu numai, la Balada, pentru românii simpli puteau fi cel mult file de basm, povești interzise, în nici un caz bucate servite și de el. Enumerarea fostului lucrător la Inter te lasă mască, când îți aduci aminte de sărăcia galantarelor. „Serveam preparate vaste, începând de la gustări calde și reci, supe, creme, conserve și nu în ultimul rând ciorbe și preparate românești. Pește, carne de toate tipurile... Se găsea până și rechin, broască, supe de broască țestoasă, vânat de toate felurile. Să nu vorbim despre rafineta. Icre negre, Batog de morun, somon fume de Mancuira, salamuri de fazan, terine de caprioară, altele și altele. Prețurile erau toate în valută la toce era din import. La un moment dat, Nea Nicu a dat ordin să bage totul în valută, până și sarmalele! Ce povestesc acum ar fi fost de domeniul fantaziei dacă venea spus la vremea aia! Se dădeau și câte 100 \$ la fiecare ospătar sau picol care trecea pe la o masă de „Boieri” și schimba o scrumieră sau puneva un spritz.”

Din sarmale se plătea oare datoria externă? Ideea dicatorului, bucuria personalului! „Pentru noi nu a fost decât un beneficiu, pentru că se rula numai Verzi (dolari) și Securitatea nu mai putea spune de ce avem în buzunar mărar și pătrunjel...” Până și bacșișul trebuia să contribuie la îmbogățirea statului.

În restaurantul „Balada”, aflat la etajul 21 al Intercontinentalului, comanda se plătea numai în valută FOTO: AGERPRES

Ospătarii însă aveau alte planuri. „Eram obligați să-i schimbăm la recepție. La casa de schimb valutar cursul oficial, se oferea 11-12 lei pentru un dolar. Eu nici măcar o dată nu am fost în 14 ani. Aveam negrii noștri nemîșcați de la masa 90. Aia erau ca niște bibelouri, făceau parte din decor. Schimbau la greu cu 50 lei un dolar, de dimineață până seara, asta făceau. Erau veniți la studii la noi. Făceau și ei bișniță. Luau marfă în dolari și ei dădeau în lei. Le convenea. De multe ori, nici nu plăteau masa, era din partea noastră. Când ne schimbau dolarii, când nu, mai și plăteau. Depinde.” Românii nu intrau, dacă intrau trebuia să justifice valuta cu care plăteau. Prețurile erau numai în valută, ca și spăgiile. În caz de control sau dacă erau acompaniați de străini, plăteau aceștia și gata, dar apărea altă problemă... ai fost văzut cu un străin la masă... de ce?

Să rădem cu securiștii

Se lucra în două schimburi. Dimineața de la 8:00 la 16:00 și seara de la ora 15:00 la... când pleca ultimul bețiv. Unde pleca?, Noroc că aveam Luna Bar, singurul bar din România deschis până târziu, fără control. Străinii nu trebuiau să știe că tot Bucureștii avea la ora 22:00 stingerea. La acest bar de bine, lucrau doi-trei barmani vestiți... nebuni de legat.

L.A. spune că îi cunoștea pe securiștii din hotel. Aveau camera lor, 219. Se foloseau de aparatul, dar și de fete, de prostituate. Fie că vorbim despre Balada sau despre barul

cu program de Occident. Agenții, ca peste tot unde erau străini, înregistrau și supravegheau tot. Nimic nu trebuia să miște fără știrea sau acordul lor. „Pe marginea barului, la ora 7:00 seara, cum se deschidea, apăreau ele... fetele vesele. Curvele veneau singure, erau mereu aceleași și nu puteai intra peste ele. Dacă veneau noutăți erau numai aduse de cele vechi, aveau spatele acoperit, că băgăneau la Secu...” De obicei, toate bune... la suflet (Serios). Ne ajutam mult cu ele, dar până la un punct. De multe ori le mai ridicau și plecau cu ele la Secția 1. După o oră se reintorceau la muncă. Costurile erau de la minimum 200-300 de dolari în sus, plus consumația plătită etc. cum se face și acum de altfel! Plus că aveam, la etajul 2, camera 219, securiștii hotelului. Să le spunem „băieți buni” – până la proba contrarie. Mie-mi plăcea unul, pentru că-l chema ca pe mine. Era înalt cât o prajină, respectuos și fără multe fite, ca șeful lui. Aștia erau adepții microfoanelor ascuse în fundurile duble ale farfuriilor. Le dădeau sefului de sală sau unui șef de rang care le plasa pe masă, apoi un picol nu se mișca nici mort de lângă masă. Ochii pe farfurie ca pe butelii! De obicei, microfonul era băgat în suportul de la farfuria de pâine sau lumânare. Depinde cât de mult trebuia să stea pe masă. Într-un colț se amplasau ei cu magnetofonul. Beau, mâncau, râdeau, glumeau și înregistrau! L.A. își amintește de veselia celor de la serviciile secrete... „Cele mai proaspete bancuri cu și despre Ceaușescu și securiștii se auzeau acolo. Multe de la ei, multe de la noi... Acum stau și

mă întreb câți dintre noi erau turnători... De multe ori răsuflau chestii spuse între noi, sigur cineva era sifonar, băngănitor. Ce lucru deplorabil să-ți trădezi prietenul sau colegul.”

Revoluția, văzută de la înălțime

În Decembrie 1989, L.A. era tot la muncă. Evenimentele l-au surprins la Balada și nu a mai fost chip să plece. „La Revoluție eram acolo. O săptămână nu am fost acasă. Am văzut totul în direct. Era să mor de câteva ori. Întrau gloanțele la miezul nopții prin geamuri și prin pereți ca prin brânză! Când s-a liniștit totul și ne-au trimis șefii cei mari să adunăm din stradă mesele și scaunele din care au făcut baricada, aia care mai rămăseseră... Spărseseră totul la parter, au tras cu tabul, apoi lumea a intrat și s-a ascuns. Când am ieșit cu toții în stradă să adunăm ceea ce mai rămăseseră pe jos, am văzut mult sânge, morți, bucați de corpi omeștii! Mai sus, la Dales, omora la ei încă! Au apărut apoi niște soldați cu puști și era numa', numa' să ne ia pe sus! Cică eram manifestații. Noroc că eram încă îmbrăcați în uniforme, cu cămășile albe pe noi și smochinguri grena, altfel ne făceau felul. A doua zi, la prima oră, pe la 4:00-5:00 dimineața, străzile erau curate, spălate, venise cineva, semăna mult cu nea Nicu (nu știu sigur dacă era el, eu eram la etajul 21). Când a coborât din mașina neagră la Rondul Universității, era tare agitat... Alți maimuțoi pe lângă el doar aprobau din cap, și el dădea din mâini, gesticula, făcea semn către bulevard în fața hotelului, ca și cum să nu mai fie nici urmă de Revoluție până dimineață. Și nu a mai fost! Era totul ca înainte, cu excepția asfaltului topit de la arderea mașinilor. Apoi, la ivirea zoriilor, au început să se adune din toate părțile oameni. Veneau puhoade de lume! Când am început să vadă lumea care venea din toate colturile am prins curaj cu toții, noi, aia mai tineri, și am coborât jos. Într-o timp poposiseră și câteva tancuri, pe care le-am primit cu flori din gastrelle de pe mese. Ne-am suit sus și hai în piață să-l dărâșăm pe Nicolae!”

L.A. își amintește și despre deschiderea primului night adevărat, în '90, la subsolul hotelului, în locul Vestistului „Self”. Unicul loc unde puteau intra românii normali. „De acum, nici acolo nu se mai putea intra. Se plătea intrarea și o consumație obligatorie de 15-20 dolari parcă, de persoană. Dacă până în acel moment al vieții mele totul fusese extraordinar, din acel moment nu mai am cuvinte de exprimat... Maximul de viață! De acum era democrație, libertate, banii nu se mai ascundeau în tubulețe de vitamina C+, apoi în pungă și apoi în rezervorul de apă ce stătea deasupra wc-ului. Apoi am plecat din țară, țara pe care au vândut-o cei care știu cum. Să nu mă vorbesc despre deosebirea dintre prietenii de la bloc care fumau chistoace adunate noaptea din stația de tramvai și care puneau mână de la mână să cumpere un litru de vin pelin de 9 lei, că așa bun costa și el și era prea scump pentru ei. Of, Doamne! Viața trebuie trăită așa cum este, dar intens la bine și la rău, cu privirea înainte, cu speranțe pozitive și cu multă, multă dragoste. Restul vine de la sine”, încheie L.A. Costin ANGHEL

Nicolae Ceaușescu: „România nu mai plătește tribut nimănui!”

(Urmare din pag. 1)

„Adoptând hotărârea de a plăti în acest deceniu întreaga datorie externă, am pornit de la faptul că numai prin lichidarea acesteia vom putea să asigurăm deplina independență economică și politică, să înființăm neabătut Programul partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și să creăm condițiile necesare înaintării ferme a României spre comunism!”

Între '81 și '89, românii au trăit foarte bine

„Totodată, am stabilit să acționăm în așa fel încât să asigurăm dezvoltarea economico-socială a patriei și ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului. În anii 1981-1989 am alocat pentru dezvoltare peste 2.000 de miliarde de lei. Calculând la cursul necomercial al dolarului, acestea înseamnă peste 200 de miliarde de dolari. Producția industrială este în acest

an cu peste 50% mai mare față de 1980. Producția agricolă va fi aproape de 1,5 ori mai mare. Volumul de mărfuri vândute populației, în prețuri curente, este cu 40% mai mare. Fondul total de retribuție a crescut în această perioadă cu circa 60%, iar retribuția medie cu circa 50%. După cum este cunoscut, în anii 1981-1989 au fost majorate de două ori retribuțiile și pensiile. În acest an, până la 1 august se va încheia cea de-a doua majorare a retribuției și a pensiilor.

În același timp, s-au majorat alocațiile pentru copii cu circa 70% și au crescut cheltuielile sociale pe locuitor cu peste 44%.

În general, în această perioadă s-au realizat vaste lucrări industriale, agricole și de interes național și s-au realizat peste 1 milion de apartamente. În acești ani s-au dat în folosință Canalul Dunăre - Marea Neagră și Canalul Poarta Albă - Mida Năvodari, în lungime totală de circa 100 km, s-a realizat metroul în București, care în acest an va avea o lungime de 60 de km, s-a amenajat râul Dâmbovița și s-au înființat marile lucrări de modernizare și sistematizare a Capi-

talei, printre care și noul centru administrativ.

În general au cunoscut o puternică dezvoltare toate județele, orașele și comunele patriei noastre socialiste. Oricum de bună-credință poate vedea marile transformări care au avut loc în România și care au ridicat nivelul general de civilizație și de trai al întregului nostru popor.”

Interzis la credite străine

„Propun Comitetului Central al partidului să luăm hotărârea – care să fie adoptată ca lege de Marea Adunare Națională – ca, în viitor, nimeni să nu mai poată să apeleze la credite străine, pentru ca întreaga dezvoltare a țării să o realizăm prin mijloace proprii – desigur, printr-o largă colaborare internațională, dar fără credite! (Aplauze puternice, prelungite).

Consider aplauzele ca aprobare a acestei propuneri.” (Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu – PCR”, „Ceaușescu și poporul”, „Ceaușescu, România – stîmna noastră și mândria!”)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Meditații pentru admiterea la liceu

(Urmare din pag. 1)

Umplea sufrageria de poze, iar noi, cu ajutorul unei mașinării de făcut marginile pe care tot el o mesterise, aranjam fotografiile. Își amenajase într-o baie de serviciu propriul laborator de dezvoltare. Se mai ocupa și de depanarea televizoarelor, mai ascutea cuițe la serviciu și învățase chiar să bobineze uscătoare de păr.

La pregătirea de la matematică lucram din culergeri și din Gazeta Matematică. La început, mergeam cu un vecin care era de-o seamă cu mine. Ne puneau să lucrăm câte o problemă, dar lua la corectat doar un caiet, de obicei al băiatului, așa că mi-am dorit să lucrez doar cu mine. La română mergeam tot cu

vecinul ăsta, dar acolo era altceva. Cea mai mare parte a pregătirii însemna de fapt dictarea unui comentariu literar. Ne mai dictau și la școală profesorii, dar nu era timp să ne spună totul amănunțit. Pe vremea aia nu erau cărți de comentarii, iar copiii nu erau obișnuiți să le facă singuri. Profesorii se chinuiau să compună comentarii complexe pe care le dictau, pentru că nu aveau posibilitatea să scoată cărți și nici măcar să le xerocopieze. Data următoare, după ce ne dicta, trebuia să reproducem ce ni s-a dictat, și învățam ca papagalul. Uneori trebuia să o iau cu totul de la capăt, când pierdeam firul. Trebuia să mă întorc pentru a-mi aduce aminte. Erau unele foarte lungi, de câte două de

pagini de caiet studentesc.

M-am mai pregătit și pentru probele practice care se dădeau la Pedagogie, dar nu cu bani. Eram în corola școlii și aveam urechea și vocea formate, dar în liceu am avut probleme cu notele, așa că într-o IX-a a trebuit să iau meditații la muzică. Profesorul de sport mă pune să alerg în jurul școlii, să mă rezistență. La desen ne-au pus să scriem caligrafic un text și să desenăm o vază.

Eu am intrat la Pedagogie, băiatul ăla, vecinul meu, a dat la informatică și a picat. Eu aș fi intrat și acolo cu media mea; atunci se dădeau aceleași subiecte la toate liceele, indiferent de profil. Am fost șase pe loc și am intrat cu media 8,04.” (a consemnat Irina MUNTEANU)

CRONICA NEAGRĂ

Și broaștele se omoară între ele

(Urmare din pag. 1)

De aici îl lăsăm pe procuror să povestească, în fond, el știe cel mai bine:

„Din casă a ieșit inculpatul (adică Broască vărul, care mânca) care a luat un băț și a ieșit pe stradă. Victima (adică Broască vărul care bea și bătea mama) a vrut să-l lovească cu coada de la topor și atunci inculpatul i-a dat mai multe lovituri peste mână până a scăpat-o jos (pe coadă, pesemne, nu pe mână – n.r.). Atunci, victima a vrut să lovească cu cuițul și inculpatul i-a aplicat vic-

timei lovituri cu bățul peste mână, până l-a scăpat jos, precum și în cap. În urma loviturilor, victima a căzut pe trotuar rămânând în nesimțire. Făcându-i-se milă de nesimțit, tot săraca mă-sa l-a cules de pe jos cu ajutorul a doi vecini, numiți în continuare martori. Și l-au culcat în pat. Și în pat a rămas, în nesimțire, până a doua zi, când mă-sa, Broasca a bătrână, se aștepta să se trezească din beție pușlamaua, dar a constatat cu neplăcere că nu se mișcase de loc din loc. Pipăindu-l, a tras concluzia justă că fi-su ne e mort, dar nici via, drept pentru care a chemat salvarea.

Pe 25 decembrie, Ionel Broască și-a dat duhul fără a se fi mai trezit din comă”. Medicul legist a constatat că i se trăsese de la traumatismul cerebral cu fractură de boltă craniană. Rechizitoriul a fost sever, iar instanța așijderea, pesemne că Radu Broască a făcut el însuși o impresie execrabilă judecătorului, de f-a dat zece ani de pușcărie. Dacă o lăsa pe victimă să intre în curte, vărul s-ar fi prevalat de legitimă apărare, dar așa... Condamnarea lui Broască, semnată de judecătorul Leșu, a rămas definitivă. Valentin ZASCHIEVICI

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Festina lente. Diana merge la datorie. Iau gazeta, altceva nimic. Aflu numai că a început de ieri să cadă... Plenara CC al PCR. Circul circumscribit și ceva vesel, dar ce se întâmplă acum pe meleagurile mioritice e înălțător și abisal, delir în făcări. „Stejarul” și-a adunat gealații și strigă pe cât poate că a achitat datoria „externă”. Ridică în slăvi „iconomia” noastră, de unde reiese geniul lui „iconomic”. Răsuflă-tele slogane cu cele mai înalte trepte sau culmi, cu cea mai mare griji față de om. Aplauze înversurate, urale, ovații glorioase. Și o glumă populară: Cică Dumnezeu și EL s-au luat la contrațiere care e primul și al mai mare. Dumnezeu spune e cel mai mare, că a făcut lumea aceasta, în șase zile, din haos. EL, de acolo... „Dar cine a făcut haosul?” Tot EL, Eroul, amenință cu generalitate C.A.P.-urile că le iartă de datorii. Aplauze prelungite, urale, ovații. Buchisesc din Memoriile lui Monnet (Rayard). Mă întalnesc cu dl. Spulber care îmi șoptește că tovarășa E. i-a spus, probabil ca să-mi spună, că pă-lăvrăgesc împotriva (...). Și fac afirmații nepotrivite cu privire la soarta țarilor... Mari ciocniri în Gruzia. Sevanadeze, gruzinul, s-a și repezit acolo. Se spune că poliția și armata au intervenit cu „sapele de metal” și au făcut victime. Imediat l-au schimbat pe mahărlă gruzin și pe alții din anturaj, Plenară și la unguri. Gross e reales prim-secretar. Dezmente că ar fi ceva sediuni pe acolo, deși reformatorii se adună și și

fac o platformă proprie. Participă și membri ai biroului politic. Altă viață... C. Trandafir, Jurnal în curs de publicare la Editura Libra

Lumina începe să se ridice peste întinericul de cenușă, și asta se întâmplă ca în fiecare an: cu o violență nouă, plină de energie. Totul poate deveni peste noapte verde, acel verde numai al Nordului din Nord. Un verde cu irizări puternice de albastru, din cauza cerului parcă aplecat în oglinda apelor dulci și sărate din frumosul oraș Stockholm. Atmosfera mea mintală e suedeză, trăiesc cu oamenii de aici, mănânc hrana lor și, cel mai important, așteptăm viitorul, muncind din greu împreună. Desi, undeva, tot ce stă în spatele celor treizeci de ani petrecuți în România începe să crească, făcându-se ca o colină pe spinarea mea. O colină sau o cocoașă, depinde de ce sens dau eu acestui conglomerat misterios, totul depinzând, cred, de ceea ce am trăit inconștient, ceva care s-ar nu mi camera goală, acolo unde stă sufletul ca un spectator extatic la spectacolul extravagant al spiritului care m-a animat. Și toate acestea s-ar putea numi ca un nume frumos: memorii suedeză, memorii pe care numai un străin de Suedia le-ar putea numi așa, un străin care trăiește schizofrenic în două locuri, sau chiar mai multe, inconștient, dar controlat, mereu conștient, autodisciplinat, prin efort intelectual, de diurnul vieții suedeză.

Gabriela Melinescu, Jurnal suedez II (1984-1989), Iași, Polirom, 2002, p. 238

(Urmare din pag. 1)

Doar Marx numise religia „opiu al popoarelor”... în declarații oficiale, că-n practică, însăși Elena Ceaușescu împărțea pomană în satul natal Petrești, din Dâmbovița, „de sufletul” tatălui ei trecut la cele veșnice. Iar despre „mam-mare”, cum era alintată în familie Alexandra Petrescu, mama Elenei, și cealaltă Alexandrina, mama lui Nicolae, se spune că mergeau câte două duminică și în zilele de sărbătoare la Biserica Nașterea Maicii Domnului, din Calea Dorobanților, peste drum de Liceul I.L. Caragiale.

Veste pentru popor

Ziua de 13 aprilie n-a adus vreun ghinion deosebit. Ba dimpotrivă, aparent a sosit cu o veste bună. Cine-a răsfotat presa la primele ore ale dimineții – care din obligație, care din obișnuință, probabil că de plăcere era mai greu – a aflat că România plătește datoria externă, integral și înainte de termen. Noutate era pentru oamenii obișnuți. Cei din „nucleul restrâns al puterii” primiseră vestea cu numai două săptămâni înainte: Ceaușescu i-a anunțat în ședința CPEx din 31 martie. „Par-

JURNALUL ZILEI

tidul”, adică cei aflați în sală, au aflat noutatea miercuri, 12 aprilie, când la București începeau lucrările Plenarei Comitetului Central al PCR.

La ordinea zilei

„Poporul”, cetățenii obișnuți, au citit ce le transmitea Ceaușescu de la microfonul Plenarei: „Doresc să informez Plenara, întregul nostru Partid și întregul

nostru popor că, la sfârșitul lunii martie, România a plătit complet datoria externă”. Au mai luat la cunoștință și despre ordinea de zi, despre ce s-a vorbit la Plenară: „rezultatele obținute pe ansamblul economiei naționale și utilizarea resurselor financiare în anul 1988”, prețuri și tarife, anularea și reevalonarea unor datorii ale cooperativei agricole de producție”, sis-

tematizarea satelor. S-a vorbit, desigur, și despre „viața internă de partid”. Se apropia Congresul al XIV-lea, și trebuia pregătit atent și din vreme. Anunțul că s-a plătit datoria externă nu i-a lăsat indiferenți pe creatorii folclorului de tip nou. „Știați că ne-am plătit toate datoriile? suna un banc care a circulat în primăvara lui '89. Da, am aflat. Acum nu mai avem nimic!”

CAP-urile, datează și frunțose

Decizia de-a șterge datoriile unor CAP-uri către stat însemna recunoașterea faptului că agricultura socialistă nu stătea chiar pe roze. Neobișnuit nu era că CAP-urile aveau datorii, lucru oarecum firesc, ci... că nu erau în stare să le plătească, și că, în realitate, economia era în criză. Iarși, anonimii cu imaginație au produs rapid un banc „pe temă”: „Nicu vine la Ceaușescu și-i spune vesel: «Tată, tată, datorită înțelepciunii tale, economia românească a ieșit din criză!» «Da? Mă bucur! Dar ești sigur, Nicușor?» «Sigur, tată! A intrat în comă...» Cu toate acestea, propaganda își făcea conștiinșios datoria, și raporta „noi succese”. Bunișoară, la 13 aprilie, ca semnătul culturilor de primăvară se sfârșise în județele Bihor, Brăila, Buzău, Constanța, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Vâlcea și Vrancea.

Ambasador mort la datorie

În acele zile, la București se petrecea un fapt mai puțin obișnuit: Nu Iank Guk, ambasadorul Coreei de Nord, decedase în timpul exercitării mandatului. Până la

repariere, pe la catafalc s-au perindat oficialități ale partidului și statului român, alți diplomați acreditați în capitala României. Zu Ian Clan, înlocuitorul temporar al ambasadorului, a primit condoleanțele. Ion Dincă, membru al Comitetului Politic Executiv și prim viceprim-ministru, a transmis din partea lui Nicolae Ceaușescu cele venite în astfel de împrejurări, și a depus o coroană de flori.

„Impresii de călătorie”

La 13 aprilie, cu trei zile mai devreme față de data oficială, Institutul pentru Relații Culturale cu Străinătatea a organizat o „manifestare culturală” prilejuită de ziua națională a Danemarcei, informa o scurtă notiță din Scinteia, unde s-au prezentat „impresii de călătorie”. Danemarca era monarhie constituțională, condusă din 1972 de Regina Margareta a II-a. Ziua de naștere a Reginei – 16 aprilie, era totodată și ziua națională a statului danez. În aceeași zi, la Geneva, reprezentantul statului român susținut punctul de vedere în cadrul sesiunii Economice a ONU pentru Europa. Cristino DIAC

Problemele Albaniei în cadrul Organizației Tratatului de la Varșovia

(Urmare din pag. 1)

Deoarece pozițiile exprimate de autoritățile de la Moscova și de la Tirana au rămas inflexibile, relațiile dintre URSS și Albania s-au deteriorat rapid, iar atașatul militar albanez din capitala sovietică a fost expulzat la 22 mai 1961. Acesta a fost acuzat de acțiuni de propagandă antisovietice, întreprinse în cursul întâlnirilor pe care le-a avut cu ofițerii și elevii albanezi din instituțiile sovietice de învățământ militar. Guvernul de la Tirana a răspuns în aceeași lună prin rechizarea tuturor ofițerilor albanezi care urmau studiile la Moscova. Totodată, atașatul militar sovietic din Albania a fost anunțat în mod oficial să-și încheie misiunea și să plece din țară în cel mai scurt timp.

Escaladarea conflictului dintre Tirana și Moscova a condus la retragerea efectivelor militare sovietice de la Vlora, precum și a tuturor militarilor sovietici care acționau în cadrul marinei militare albaneze. Guvernul albanez a-i folosit ca monedă de schimb pe marinarii sovietici, blocând plecarea acestora până la înțelegerea în țară a marinarilor albanezi care studiau în URSS. De asemenea, nu a mai fost trimis la Moscova un atașat militar, ci doar un reprezentant în Comandamentul Unificat al Forțelor Armate ale Tratatului de la Varșovia. Nikita Hrușciov a răspuns prin suspendarea creditelor economice acordate Albaniei.

Membrii delegației române care au participat la reuniunea de la Moscova (28-29 martie 1961) au fost de acord cu poziția adoptată de reprezentanții URSS. Ulterior, într-o scrisoare trimisă la 21 iunie 1961 autorităților de la Tirana, Guvernul României considera că „nu poate să stărnească decât îngrijorare faptul că, în ciuda eforturilor URSS și a celorlalte state participante la Tratatul de la Varșovia, guvernul albanez nu numai că nu manifestă voința de a îmbunătăți relațiile sale cu țările socialiste, dar merge pe linia

Întâlnirea dintre Ștefan Andrei (stânga mijloc) și Wilson Ahmeti (dreapta mijloc), adjunctul ministrului român al Industriei Alimentare, a avut ca scop discutarea relațiilor economice româno-albaneze. FOTO: Radu Cristescu/AGERPRES

înrautățirii lor din ce în ce mai mult”.

A urmat un incident la reuniunea Comitetului Politic Consultativ desfășurată la Moscova (3-5 august 1961), care s-a soldat cu inapoierea urgentă a delegației albaneze la Tirana. În acel context, reprezentantul Chinei și-a exprimat dezaprobarea față de acțiunea orchestrată de Nikita Hrușciov și a insistat să se consemneze poziția sa în protocolul ședinței.

Cu ocazia Congresului al XXII-lea al PCUS din octombrie 1961, Nikita Hrușciov a etichetat conducerea de la Tirana ca fiind „o clică de farisei calomniatori”, mai periculoși chiar decât inamicii declarați. Totodată, liderul sovietic a sugerat poporului albanez să-și răstoarne de la putere pe Enver Hodja și pe Mehmet Shehu. Această instigare a condus la ruperea legăturilor diplomatice dintre cele două state (decembrie 1961).

De asemenea, după încheierea Congresului al XXII-lea al PCUS, Georgehe Velcescu, ambasadorul României la Tirana, a fost rechemat definitiv în țară, la inițiativa autorităților de la

București. Acțiunea a avut loc în contextul deteriorării relațiilor dintre România și Albania. După două luni, Ministerul Român al Afacerilor Interne a informat conducerea partidului despre faptul că „ambasada albaneză, sub directa îndrumare a ambasadorului Rapi Gjermani și a primului secretar Cuci Skender, a tradus în mai multe limbi (inclusiv în limba română) și a multiplicat în sute de exemplare unele documente elaborate de conducerea Partidului Muncii din Albania, după Congresul al XXII-lea al PCUS. Documentele sunt intitulată: «Declarația CC al PMA» și «Marxism-leninismul va triumfa», având un pronunțat caracter dușmănos și diversionist. Ambasada albaneză a organizat apoi difuzarea acestor documente.

La început s-a folosit de studenții albanezi care se aflau la noi în țară. Aceștia au fost chemați la ambasadă și au primit fiecare un anumit număr de materiale, cu sarcina de a le împărți studenților străini și români din institutele de învățământ”.

Trei ani mai târziu, în cadrul reuniunii de la Varșovia a adunării miniștrilor Afacerilor Externe ai statelor din Organizația Tratatului de la Varșovia (10 decembrie 1964), delegatul României a propus invitarea reprezentanților Albaniei la ședința Comitetului Politic Consultativ ce urma să aibă loc la capitala Poloniei, în luna ianuarie 1965.

Cu toate că propunerea respectivă a fost acceptată, autoritățile de la București nu au crezut în sinceritatea mesajelor primite de la liderii URSS, Bulgaria, Poloniei, Ungariei, RDG și Cehoslovaciei. Astfel, la 1 ianuarie 1965, Emil Bodnăraș și-a exprimat în mod ironic scepticismul său în fața lui Liu Fang, ambasadorul RP Chineze la București: „Le arde lor de prezența Albaniei la sesiune cum îi arde cănelui să mănânce sare! Dar ce să-i faci? România a propus să participe și Albania și noi credem că ei au ajuns la concluzia să invite Albania pentru că sunt foarte puține șanse ca ea să accepte – așa cum au văzut ei la 7 Noiembrie (1964), la Moscova, cu prilejul celei de-a 47-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie – n.r.).

Ce și-au spus ei? Să invităm Albania, ea va spune nu, sau va începe cu injurături, sau va cere să ne facem autocritică. În felul acesta, se gândesc să realizeze două lucruri: 1. Să arate că învovată de neparticipare este Albania; 2. Să compromită propunerea României, să-i facă de răș pe români, să le poată spune: «De ce vă bateți pentru Albania, uite, noi o invităm, dar ea nu vine»”.

După cum era de așteptat, autoritățile de la Tirana au declinat invitația respectivă. Pe de altă parte, demersul reprezentanților României a fost apreciat de Enver Hodja, liderul Partidului Muncii din Albania. Treptat, relațiile dintre cele două state au fost reluate și, la 29 aprilie 1968, membrii Prezidiului Permanent al CC al PCR au hotărât „să se întocmească un proiect de scrisoare,

prin care să se răspundă la scrisoarea Comitetului Central al Partidului Muncii din Albania de la 3 februarie 1968, din care să rezulte că PCR nu a condamnat niciodată Partidul Muncii din Albania, că nu a aprobat și nu aprobă excluderea Albaniei din cadrul Tratatului de la Varșovia și din celelalte organisme ale țărilor socialiste”.

Din acel moment, relațiile de colaborare dintre România și Albania în domeniile politic, economic și în relațiile culturale au cunoscut o îmbunătățire permanentă. Acest lucru a fost reliefat inclusiv de vizita întreprinsă în România, în martie 1989, de Wilson Ahmeti, adjunct al ministrului Industriei Alimentare din Albania.

Dr Petre OPRIS

RESTITUIRI

Poetul Dan Deșliu, în greva foamei

(Urmare din pag. 1)

După cum știți, subsemnatul am pornit încă din anul 1945 la un drum care proclama cu totul alt itinerar și alte obiective. Programul PCR, decembrie 1968, din care să rezulte că PCR nu a condamnat niciodată Partidul Muncii din Albania, că nu a aprobat și nu aprobă excluderea Albaniei din cadrul Tratatului de la Varșovia și din celelalte organisme ale țărilor socialiste”.

Dorin Tudoran: „Care ar fi concluzia acestui bilanț al unor idealuri pierdute pe drum, sacrificate în numele unor interese cărora poetul le va spune pe nume?”.

Așadar, ca unul care a pornit la drum de mult, dar în altă direcție anunțată oficial, ca unul pe care l-ați invitat chiar să colaboreze la ceea ce părea că aveți intenția să faceți la începutul lui 1965, în sfârșit, ca unul care a susținut lungă vreme în versurile sale că, urmărind linia Partidului Comunist, țara noastră va cunoaște înflorirea fără precedent, socotesc că am nu numai dreptul, ci și obligația să vă spun pe cale publică următoarele:

Dorin Tudoran: „Aceste urmări vor începe a se difuza mâine”.

Cartea Albă a Securității, Istorie literare și artistică (1969-1989), București, Serviciul Român de Informații, 1996, p. 431-432

ARTICOLUL ZILEI

PĂMÂNTUL ȘI OAMENII LUI

Ca o aripă mereu albastră, cerul acestui toțuși atât de apropiat nord de țară acoperă un spațiu căruia-i datorăm în fiecare clipă sufletul nostru – închinarea și cântec – căci aici suntem la veghnie mai mult decât oriunde, când frunza, apa, aerul și pământul tremură ușor în liniștea din jur șoptind numele conștiinței noastre eterne, Eminescu. Și sufletul? Eminescu, Enescu, Luchian, Iorga...

Există pe plaiurile Botoșanilor o credință continuă în mai binele zilei de mâine, ca o felie de pâine ce-ți aburește în palme și te lasă să te miri de nimic: nici că soarele își păstrează, ascetic, același mers pe cer, nici că iarna aceasta a uitat să-și mai ningă zile și nopțile din calendar, fiind de fapt o primăvară fără de sfârșit, dar nici de faptul că, pe neașteptate, a apărut în chiar inima orașului un nou cartier.

Și pentru că eternitatea s-a născut la sat – pământ și om, om și pământ, niciodată stingheriți de efemera clipă – am străbătut cu pasul și sufletul ulițele unei comune așezate pe șapte coline, ca istorica cetate de la care a împrumutat numele – Roma.

Erau șapte coline fără nume cu o apă bălânt între ele, îngrășând iarba un oraș pajiști mânăstirești, pustii de pasul omului, știute numai de vânturile aspre prăvălind din stepele nordului. Așa se povestește și poate așa s-au și întâmplat lucrurile, pentru că altfel nu înțeleg nimeni de ce spațiul acela a fost scos la vânzare și oamenii din jur și de aiurea s-au adunat într-o obște, și, punând ban lângă ban, a cumpărat locul de viață. Se numeau: Alexoaie, Zancu, Bădărău, Botez, Măzăreanu, Buraș și toate acestea se întâmplau pe

la sfârșitul secolului trecut. Și cum trebuia să se găsească un nume pentru noua așezare, inginerul hotarnic Vasile Popescu, iubitor de istorie și latinitate, le-a fost naș. Așa s-a născut în anul 1897 comuna Roma, cea întinsă pe șapte coline ca și Cetatea Eternă, cea atât de dragă inimii românești.

Eu m-am născut aici în 1923 ca fiu de țaran, și țaran am rămas până azi, spune Mihai Bărliga, președintele CAP-ului. Cooperativa noastră agricolă s-a înființat în 1949, iar șase ani mai târziu m-au ales președinte și știu tot ce s-a întâmplat, cât de greu a fost la început, pentru că am străbătut tot greul ăsta. Mai întâi și mai întâi au fost doar 36 de familii, cu 100 hectare de pământ, un col, 19 oi și o singură scoafă cu porci. Fondul de bază, după stabilizarea din 1952, a fost de numai 4.700 de lei.

Are ochii albaștri, părul alb și zămbește sfios. Se uită spre Petru Agheorghie, cel care este primar de aproape douăzeci și cinci de ani. Se înțeleg repede din priviri și zămbesc nostalgic. Sigur Mihai Bărliga este mai în vârstă, dar sunt alături de atâta timp și el, primarul, de profesie tehnician veterinar, a avut multe de învățat de la omul cu părul alb, Eroul Muncii Socialiste, Mihai Bărliga.

Se înserase. Luminile amurgului alunecau tăcute peste acoperișul caselor, lipsite azi de stuful bălților, învelite toate în tablă sau oțel roșii, construcții noi, cu tradiționala prispă în față, generos ridicată de mână de gospodari. Și, totuși, ca o aducere aminte, în comună se mai păstrează o locuință, aflată simbolic lângă blocul cooperatist, meșteșugărești, ce păstrează toate datele a ceea ce a fost cândva aici: o casă mică din

chirpici, cu ferestre strâmte și cu stuf pe ea. Să fie și să afle și alte generații de unde s-a plecat și unde s-a ajuns.

Recapitulăm pentru mine: în 1949 cooperativa agricolă avea un col, 19 oi, o singură scoafă cu porci. Nu este de răș. Lucrurile, dacă au ochi și suflet, și eu cred că au, trebuie privite în lumina ochilor, pentru că numai așa înțelegem că întotdeauna începutul e greu și numai comparându-ne cu noi înșine și cu timpul nostru rămas în urmă ni se dezvăluie adânc semnificația a devenirii. Azi comuna Roma are 3.860 de hectare, dintre care peste 3.000 pământ arabil, restul fiind pășuni, fânețe, iazuri: mai are 240 de cai, 51 boi, 106 ateleașe, 1.900 oi, 1.600 taurine, 130 scoarfe pentru porci necesari gospodăriilor celor din comună și un fond de bază de 53 milioane lei. De la 4.700 la 53 de milioane lei. Măi sunt și șase ferme, tractoare și camioane, dar mai ales, pământul acesta și oamenii lui harnici.

Botoșanca, Zanca, Joian, Bădărău, Dealul Viei, Botez și Colina. Cele șapte coline ale Romei, azi pline de grâu, porumb, floarea-soarelui, viță-de-vie, legume, meri, pruni și peri, pășuni, zmeură și coacăzi negri. Șapte coline care sunt avuția, mângâierea și speranța de fiecare zi a 4.000 de țărani, cât numără locurile acestea.

S-a inserat și, pe rând, toți cei aflați în cameră recităm versuri din Eminescu. Nu cred că există cineva în satul în care ne aflăm, în județul și țara în care suntem să nu șoptească pentru el, din când în când, cuvintele de aur pur ale Poetului.

Gabriel IUGA

România literară, nr. 15/1989

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Silviu Brucan: „Nu aveți cooperarea noastră”

Strict secret Exemplar unic Notă privind discuțiile care au avut loc la data de 13 aprilie 1989, ora 7-20, la domiciliul lui Brucan Silviu, cu reprezentanții al Consiliului Popular al Municipiului București.

B = Brucan Silviu

A = Brucan Anca

V = reprezentant al Consiliului Popular.

V: După cum văd, nu v-ați pregătit deloc.

B: Da. Când ne-am văzut ultima dată, v-am dat o notă și aștept răspunsul dumneavoastră.

V: Răspunsul nostru este că problema este rezolvată. Aveți un apartament cu trei camere la etajul 1. Celelalte probleme vi le puteți rezolva dumneavoastră, nu ne mai ocupăm noi. Problema cârților, problema mașinii, le puteți rezolva acum sau mai târziu. Nu sunt probleme de care să ne ocupăm noi.

B: Hotărârea scrisă?

V: Hotărârea scrisă se găsește la Zimnicea. Acolo aveți (toate) documentele.

B: Da, dar răspunsul ăsta nu este satisfăcător.

V: Noi v-am spus despre ce este vorba. Văd că trenuți discuția. V-am spus că este un termen la care trebuie să ne raportăm toată lumea. Dumneavoastră ați ridicat o problemă. Asta am înțeles-o în legătură cu pensia, deci nu s-a forțat nota marți, cum s-a discutat inițial, a ști luat pensia, iar noi mâine trebuie să eliberăm casa.

B: Nu. Am garanția Securității că toate zilele astea care le-am petrecut acolo voi rămâne în casă, să mă pregătesc pentru mutare. Am petrecut luni, marți, joi și...

V: Noi nu știm cine v-a dat și ce v-a dat. Noi problema asta o avem de rezolvat și față de această problemă am venit să discutăm.

B: Eu vreau să vă spun foarte clar și precis. Sunteți patru aici și vă rog să rețineți. Mutarea noastră la Zimnicea se poate face în două feluri. Una, cu cooperarea și consimțământul nostru. A doua, prin forță, lăsați-mă să vă spun... Cooperarea și consimțământul nostru...

V: Nu mai discutăm asupra acestei probleme.

B: Atunci nu mai discutăm deloc (ridicând glasul).

V: Nu mai discutăm. De două săptămâni (ridicând glasul) o tot discutăm și o tot... V-am lăsat, v-am ascultat, am fost înțelegător. Nu se mai poate.

B: Vreau să vă spun. Or, ce de ați mai venit?

V: Am venit să vă spunem...

B: Trebuie să le înțelegem și să luăm măsurile cuvenite. Altfel, nu mai discutăm deloc.

V: Nu se poate...

B: Dacă nu vreți să ascultați punctul meu de vedere, atunci nu știu de ce ați mai venit. Veniți cu camionul, ne urcați bagajele, ne duceți cu forța acolo și ați-ți terminați.

V: Nu-i vorba de forță.

B: Ba da. E vorba de forță... nici măcar nu-mi dați dreptul să-mi exprim punctul de vedere. Vreau să repet: noi suntem aici o familie, de 15 ani stăm împreună. Avem o singură bucătărie, un singur frigider, și așa mai departe. Noi nu ne mutăm decât o singură familie. Adică avem nevoie acolo de două apartamente. Casa asta are șase camere – două apartamente; să stăm eu, soția, fata și soțul ei, așa cum am stat de 15 ani, iar dacă nu țineți seama de acest lucru, noi nu ne mutăm. Dacă vreți să rupeți această familie în două, nu puteți avea consimțământul nostru, e clar. Când calci pe cineva în picioare, nu aștepti să coopereze cu tine. Vreți să ne călcați în picioare, foarte bine. Veniți cu toate instrumentele dumneavoastră. Ne împachetați, ne luați pe sus, ne duceți acolo ca să faceți mutarea. Nu aveți cooperarea noastră. Noi nu o să ne putem opune cu forță. Ne duceți cum vreți dumneavoastră de aici la Zimnicea. Dacă vreți cu consimțământul nostru, atunci trebuie să mergea întreaga familie la Zimnicea, asta v-am spus eu și vă rog să comunicați acest lucru.

V: Aveți apartamentul cu trei camere, vă interesează cum și organizați spațiul acolo.

B: Nu mă interesează apartamentul, nici cu trei camere (sau cu) o cameră. Până când nu veniți și ne puneți că avem 2 apartamente pentru noi și pentru copii (noi nu facem) nici un pas.

V: Ginerile dumneavoastră a fost transferat la Călărași, nu-i așa?

B: Da.

V: Deci, lucrează la Călărași.

B: În mod ilegal...

V: Nu ilegal. A fost transferat în interesul serviciului.

B: Nici un interes de serviciu...

V: Dispune acolo de un apartament cu două camere...

B: Nu. N-are nici un apartament.

V: Are. I s-a repartizat un apartament de două camere.

B: Nu puteți să forțați un om să se rupă de familia lui...

V: Nu e, domnule. Asta este treaba dumneavoastră. A primit acolo două camere, soția trebuie să mergea acolo.

B: Nu aveți dreptul să ne despărțiți (pe un ton ridicat).

V: Dacă soția nu vrea să mergea acolo și vrea să mergea cu dumneavoastră, asta nu e treaba noastră. Noi v-am spus și repet încă o dată: de această casă este nevoie.

B: Nu hotărâți dumneavoastră. Dumneavoastră sunteți niște simpli

executanți. Ați primit un ordin și îl executați. Nu? Vă rog să comunicați acolo unde vi s-a dat ordinul că noi nu facem nici o mișcare. Nu pregătim nimic, până nu ni se comunică că primim două apartamente pentru întreaga familie la Zimnicea. Asta dorim. Puteți foarte bine, și astăzi, și mâine, când vreți, veniți cu camioanele, ne luați, dar nu așteptați cooperarea noastră. Noi nu facem nici o mișcare până când nu (ni se comunică că) întreaga familie merge la Zimnicea.

V: Domnule Brucan. Noi am venit pregătiți. V-am adus sacii în care să vă puneți cărțile, tot ce aveți dumneavoastră aici. Vi-i lăsam. Este bine să vă pregătiți. La discuția pe care ați avut-o anterior, ați dat termenul până astăzi să vă luați pensia. Măine dimineață trebuie să fiți pregătiți. Noi venim cu mașinile, casa trebuie să rămână liberă. Aveți tot ce vă trebuie la Zimnicea, mergeți acolo. Ginerile are un apartament cu două camere, astfel că nu se pune problema așa cum ați pus-o dumneavoastră. Este treaba dumneavoastră să o rezolvați.

BV: Noi nu facem nici o mișcare, noi împachetăm nimic până când nu primim această asigurare. Vreți să ne mutați cu forța, mutați-ne cu forța. Aveți toată latitudinea, dar noi nu cooperăm la treaba asta. Nu facem nici o mișcare, nici o împachetare până nu ni se comunică faptul că primim două apartamente pentru întreaga familie.

V: Păi aveți două apartamente.

B: Nu. Acolo, la Zimnicea.

V: Aveți dumneavoastră un apartament cu trei camere la Zimnicea.

B: Dumneata nu înțelegi ruperea familiei în două! Nu înțelegi românește.

V: Ce să înțelegem? Dânsul este acolo în interes de serviciu.

B: Nu te privește pe dumneata.

V: Ce? Să-i clarificăm noi serviciul? Nu avem noi această calitate.

B: Nu te privește pe dumneata. Eu spun că nu acceptăm ruperea familiei în două. Vreți să o faceți, în fața opiniei (publice), faceți-o cu forța.

V: Nu facem nimic cu forța.

B: Ba da. Numai cu forța.

V: Dumneavoastră trebuie să înțelegeți că trebuie să vă mutați.

B: N-am ce să înțeleg.

V: Lucrul nu este foarte clar.

B: Ne mutați voi. Noi nu ne mutăm. Ne luați pe sus, ne duceți la Zimnicea, nu putem să ne opunem cu forța. O faceți dumneavoastră cu forța, să fiți sănătoși.

V: Eu credeam că până la urmă dumneavoastră ați înțeles...

B: Nu, nu. Vreți să mă călcați în picioare și eu nu accept.

V: Nu e vorba de călcat în picioare. Este vorba de ceea ce v-am spus de la început (vizitatorii se ridică și se pregătesc de plecare).

B: Domnule, până nu veniți și ne comunicați că primim două apartamente...

V: Dumneavoastră trebuie să înțelegeți și să vă pregătiți.

B: Nu, nu. Așa cum este acum, așa rămâne și pe mâine.

V: Dacă nu, să știți că o să luăm și noi măsură.

B: Faceți, domnule. Păi, sigur că aveți.

V: Este locuința statului, nu este casa dumneavoastră proprietate personală...

B: Foarte bine.

V: Este nevoie de această casă.

B: Luați-o cu forța...

V: Vi s-au creat toate condițiile, nu aveți ce spune.

B: (Nu discutăm. V-am spus clar: până când nu veniți și ne comunicați că primim două apartamente pentru întreaga familie, nu facem nici o mișcare. Dumneavoastră faceți toată mutarea – vesela, cărțile și mobilă, puteți să le distrugeți pe toate.

V: Asta o luăm ca pe o obrăznicie.

B: Da, obrăznicie.

V: Nu se poate așa ceva, asta sunt treburile pe care trebuie să le rezolvați dumneavoastră, nu o să vină cineva care...

B: Nu mai discutăm. (Discuția în acest moment se poartă pe un ton ridicat, ea participând și Anca).

V: Dar nu puneți dumneavoastră condiții. De când puneți dumneavoastră condiții?

A: Puneți-ne voi condiții, mă! Nu țineți rusine? Obrăznicule!

B: Vezi, tu te băga tu aici.

V: Anca, tu dumneata nu a discutat nimeni până acum. Ai mare grijă, că n-a discutat nimeni cu dumneata până acum.

A: Ați și început cu amenințările, da?

V: Ce amenințare? Dumneata să-ți vezi de treabă și să nu fii obrăznică.

B: Domnilor, domnilor...

V: Vezi că n-am ajuns să ne tutuim amândoi...

B: Ați venit patru oameni, v-am dat un răspuns, vă rog foarte mult să acționați în consecință.

V: Vă rog să vă pregătiți. Măine vă mutați.

B: În primul rând, eu nu știu dacă am terminat la Securitate.

V: Bine. Uite, noi mâine venim cu oamenii și vă încercăm. Și este gata. Nu mai discutați. (Document olograf reproduc integral; foaie agendă telefonică).

Document din volumul: Dosarul Brucan. Documente ale Direcției a III-a Contraspionaj a Departamentului Securității Statului (1987-1989), Iosif, Editura Polirom, 2008, p. 580-585

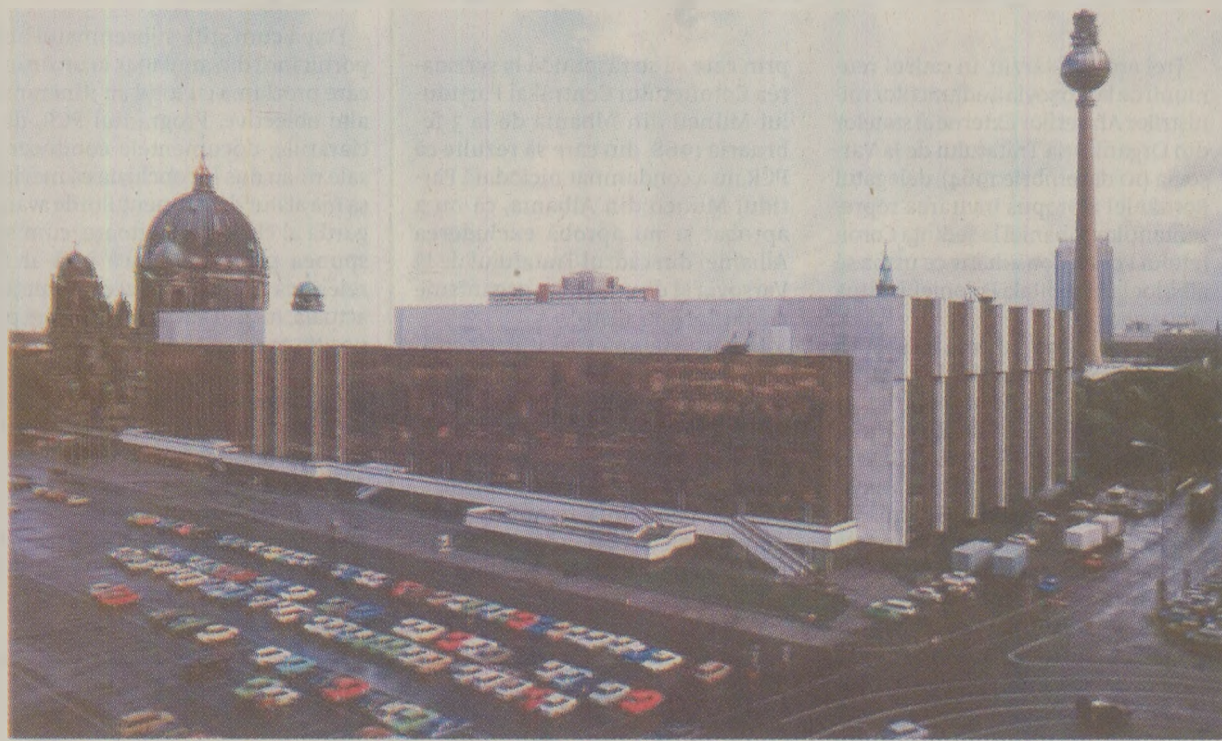
ACI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Discursurile lui Fischer și Olechowski

Oskar Fischer, ministrul de Externe al RDG, a organizat un dineu în această seară, în onoarea partenerilor săi din statele membre ale Pactului de la Varșovia. Au fost prezenți la întâlnirea din Berlin de la Palatul Republicii și alți oficiali din RDG și lideri ai partidului. Atmosfera a fost una prietenoasă. Au participat membri ai Biroului Politic al Partidului Unității Socialiste (SED), precum Hermann Axen, Horst Dohls, Joachim Herrmann, Werner Jarowinsky, Günther Kleiber și Egon Krenz; Gerhard Schuerer, membru candidat al Biroului Politic al SED; dr. Guenther Malatu, președinte al Consiliului de Stat, și Manfred Flegel și Horst Soelle, președinte al Consiliului de miniștri. Ambasadorii statelor membre ale tratatului, acreditați în RDG, au acceptat la rândul lor invitația.

În timpul dineului, Oskar Fischer și ministrul de Externe al Poloniei, Tadeusz Olechowski, au ținut cuvântări. Cu ocazia toastului, Oskar Fischer a spus că reuniunea de la Berlin a miniștrilor de Externe are loc într-un moment important, după încheierea conferinței CSCE de la Viena și la începutul unor noi negocieri despre reducerea armelor convenționale și despre construirea unor relații de încredere și a securității.

Este clar că programul de pace comun al țărilor socialiste este considerat a fi fost încheiat cu succes. Acesta este realist și deschis către orice măsură orientată către dezarmare și mai multă securitate și, de asemenea, echilibrat. Oskar Fischer a spus că

Reunite la Berlin în aprilie '89, la Palatul Republicii (foto), țărilor din Est se orientau spre o colaborare mai strânsă cu NATO FOTO: Wolfgang Mroczkowski/APP/MEDIAFAX

eforturile persistente ale statelor membre ale Pactului de la Varșovia și mai ales inițiativele îndrăznețe ale URSS au dus la primele rezultate încurajatoare. Abilitatea de a face următorul pas în direcția dezarmării trebuie acum să concentreze toate eforturile. Este un drum pe care nimeni nu-l poate parcurge singur. Ministrul de Externe al RDG și-a exprimat dorința ca statele NATO să devină parteneri de încredere pe acest drum și nu doar să

fie în trecere pe la Viena sau în altă parte, ci să se implice într-un proces rapid de dezarmare. Miniștrii de Externe prezenți la miting au luat decizii responsabile în acest sens și deja au aprobat documentele pentru pașii următori.

Anul acesta, când vor fi sărbătoriți 75 de ani de la finalul primului război mondial și 50 de ani de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, toate statele și toți oamenii sunt obligați

să afirme din nou dorința de pace. Acest episod este semnificativ pentru Germania socialistă și pentru capitala sa, Berlin, care este un „oraș al păcii”. Tadeusz Olechowski a punctat, din partea miniștrilor de Externe participanți, interesul tuturor statelor din Pactul de la Varșovia de a ajunge rapid la înțelegeri care să ducă la scăderea semnificativă a armelor convenționale, la reducerea pericolului unui atac-surpriză și la consolidarea incre-

derii reciproce. El a subliniat că deciziile unilaterale ale statelor socialiste aliate de a-și reduce armele convenționale contribuie, fără îndoială, la aplicarea deciziilor de la Viena. Discuțiile s-au încheiat cu un rezultat optimist. Se poate spune că primul pas pentru construcția unei case comune europene a fost făcut. Ministrul Olechowski spune că începerea negocierilor privind armele nucleare este un element extrem de important în acest proces. Ele vor completa și vor sprijini reducerea riscului unor confruntări militare între cele două alianțe.

Cu referire la relațiile dintre țările socialiste, Tadeusz Olechowski a vorbit despre o nouă atmosferă de înțelegere. La 50 de ani de la începutul celui de-al doilea război mondial, reflecțiile asupra cursului și consecințelor celui mai teribil război trebuie să fie un reper constant și o motivație pentru oamenii de a-și mări eforturile pentru construirea unei lumi fără război și violență. Tadeusz Olechowski și-a exprimat profunda satisfacție că acest apel, care s-a născut la inițiativa Poloniei, prima victimă a Germaniei hitleriste, răsună astăzi din Berlin, capitala Germaniei socialiste.

Împreună cu mulțumirile adresate gazdelor, ministrul de Externe al Poloniei a adresat invitația ca următoarea întâlnire a miniștrilor de Externe care fac parte din Tratatul de la Varșovia să fie ținută în Polonia.

aprilie 1989
Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU

DIN PRESA EXILULUI

ZVONURI DESPRE UZINA DE RACHETE DIN ROMÂNIA

● La 12 aprilie a.c. Dan Sîmpăleanu, profesor la Blaj și semnatar, împreună cu soția sa, a scrisorii împotriva distrugerii satelor, a încercat să o vadă la domiciliul ei pe Doina Cornea. A fost împiedicat, bătut sălbatic și dus la sediul Securității unde a fost interogată cu lovituri de bătă timp de 28 de ore.

Alți trei semnatari, muncitorii Mihai Torja, Ion Voicu și Bogdan Șerban au fost interpeși la 1 Mai la Cluj, arestați și, de asemenea, nu se mai știe nimic despre ei. Ziaristii Tia Șerbănescu, Dorel Dorian și Ion Stoica au fost concediați de la ziarul România Liberă, deoarece ar fi discutat despre dispariția colegilor lor Petre Mihai Băcanu, Anton Uncu și Mihai Creangă.

● „Socialismul violat” este titlul articolului în care se spune: „conducătorii români merg de-a-ndăratelea, îngropând țara în proiectele cele mai nebune, în totalul dispreț al democrației socialiste, de care face totuși caz”. Raționalizarea, exportul, sistematizarea, apatia, violarea constituției denunțată în scrisoarea celor șase foști responsabili ai partidului, cultul președintelui și al soției sale Elena, toate fețele scandalului sunt formulate fără nici un menajament. Publicația „L'Humanité Dimanche”, 21 mai 1989, „Comuniștii francezi, se scrie în încheiere, condamnă încălcarea drepturilor omului din România și Georges Marchais a exprimat clar această poziție (...) subliniind că ceea ce se petrece în România «n-are nici o legătură cu socialismul»... Trebuie ca Ceaușescu a devenit tare incomod pentru lumea comunistă! De altfel, pentru a se descotorosi de orice analogie ideologică, în același număr se anunță faptul că semnatul articolului, Jean-Pierre Pierrot, care a fost de mai multe ori în România, a depus o cerere de viză la Ambasada RSR în ianuarie a.c. și n-a primit nici un răspuns încă, autoritățile RSR nedând nici o explicație acestei „atitudini inexplicabile”.

poarte focoare nucleare. Planurile care au stat la bază, elaborate de un concern munchenez (MBB), sunt similare celor care au fost folosite pentru instalațiile de lângă Bagdad și Cairo.

Dând știrea, ziarul amintește declarația lui Ceaușescu, făcută la începutul lunii aprilie a.c., referitoare la capacitatea României de a fabrica bomba atomică.

„De ce are nevoie această republică socialistă adusă de conducătorul ei în stare de faliment, de un armament nuclear costând mai multe miliarde... Aviația vetustă a României nu poate fi folosită, iar cele 40 de rampe de lansare a rachetelor sovietice cu rază scurtă de acțiune, pune în pericol mai degrabă propriul teritoriu decât vreunul inamic.”

Și totuși. Sursa revistei germane, un tehnician specializat în proiectarea rachetelor declară: „În imperiul lui Ceaușescu ia naștere în momentul de față o uriașă fabrică de rachete, asemănătoare celor din Irak și Egipt”.

În comentariul său la Europa Liberă, Șerban Orăscu trece în revistă posibilitățile unei asemenea colaborări, negate de firma MBB și în principii condamnate de legislația RFG și de țările NATO. Șerban Orăscu aduce o precizare pe care n-o găsim în revista germană: raza de acțiune a rachetelor, construite în instalațiile aflate la mare adâncime sub pământ în buncăre cu pereți groși de beton, este de cel puțin 1.000 de kilometri.

● Într-o publicație a consulatului RSR din Australia, „Carpați”, citim că Societatea româno-vest-germană „Reșița-Rank SA”, cu sediul la Reșița - societate pe acțiuni, cu o durată de 15 ani, persoană juridică fiind partea română, produce și comercializează reductoare de viteză, industriale și navale pe baza licenței vest-germane a firmei Zahnradfabrik Renk a.g. din Augsburg.

● În Buletinul Oficial RSR de 12 martie a apărut un decret prin care locuitorii din România nu au dreptul să trimită peste graniță decât un pachet în valoare de 500 de lei. „Se permite expedierea unui colet de persoană pe trimestru.”

Lupta, nr. 122/1989
Arhiva Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, Fond Dan Culcer

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Ce se mai întâmplă prin atelierele service?

lată o întrebare care merită să fie pusă, atelierele service auto fiind locuri des frecventate de posesorii particulari de autovehicule, pentru diverse remedieri, dar mai ales, odată pe an, pentru o operațiune extrem de importantă: verificarea tehnică, în urma căreia mașina mai poate sau nu circula încă un an.

Ce se mai întâmplă prin atelierele service? Sunt primii oameni așa cum se cuvine? Se fac reparații de calitate, care să asigure siguranța traficului? Verificările tehnice anuale constituie, așa cum spun reglementările în vigoare, acel „filtru” solicitat de securitatea circulației? Iată o serie de întrebări la care după un raid prin majoritatea unităților mari de profil putem răspunde, în general, afirmativ.

Dacă clienții sunt primiți cu amabilitatea necesară? Da, se fac, în general, reparații de calitate. Da, verificările tehnice anuale sunt efectuate cu seriozitatea cerută. Și totuși... Și totuși se mențin excepții nedorite. Să ne referim, mai întâi, la municipiul Piatra Neamț, unde am vizitat trei unități care au fost autorizate să efectueze verificări tehnice anuale. Dacia service Piatra Neamț, autoservice IJIPIS Piatra Neamț, autoservice electro-metal Piatra Neamț, unde am constatat mai întâi, faptul că toate trei dispun de condiții excelente pentru efectuarea optimă a verificărilor tehnice anuale. De asemenea, am văzut că peste tot au fost repartizați cei mai buni meseriași la această operațiune de mare răspundere, oameni care își fac datoria cu seriozitate.

La autoservice Electro-metal, unitate condusă de sing. Popa Emanuel și maistrul Andrei Dumitru, n-am avut

de făcut observații. Și totuși... Câte ceva nu merge la autoservice IJIPIS al cărei șef de unitate este maistrul Cănu Ioan, cunoscut pentru seriozitatea lucrărilor și servirea promptă. Totul merge bine, dar în urma verificărilor tehnice au fost găsite și unele lipsuri, încât a fost nevoie de fixarea unui termen pentru punerea la punct a situațiilor. De asemenea, în curtea unității au fost găsite parcate autoturismele 1-NT-4018 (Iteanu Ion, mecanic), 1-NT-3947 (Nohai Gh., tinichigiu), 1-NT-4698 (Verșanu Neculai, tinichigiu) și 2-CJ-5670 (Cănu Ioan, șeful unității).

Dar cum se efectuează verificările tehnice anuale în județ? În general, acestea se realizează în condiții bune. Ne face plăcere să relevăm aici buna experiență, bazată pe o ordine desăvârșită, pe disciplină, la Dacia service Biczac. Ori cât am încercat să-l „încurcăm” pe șeful unității, sing. Bică-Joan Gavril, ori cât am căutat prin oraș autoturisme care să fi primit pe nedrept VTA, n-am izbutit! Echipele conduse de Baltă Constantin, Tănase Constantin și Popescu Gheorghe își executau în mod conștiincios atribuțiile de serviciu, spre cinstea acestui colectiv. Nici la unitățile Service din Roman și Tg. Neamț nu au fost constatate nereguli, echipele de mecanici lucrând cu conștiinciozitate.

Ca o sugestie cu caracter general, considerăm că ar fi cazul să se ia măsurile necesare în vederea amenajării de parcuri în afara perimetrului unităților, pentru personalul unităților service, pentru că nu se pare corect ca mecanicii să aibă tot timpul la îndemână propriile mașini, nici ca diverse persoane să pătrundă

fără treabă în incinta atelierelor, „uitându-și” acolo mașinile, cum este cazul autoservice-ului IJIPIS din Strada Făgetului.

Cum raidul nostru s-a soldat, după caz, cu măsurile ce se impuneau, am putea conchide că treaba merge acum peste tot mai bine. Nu putem să încheiem însă aceste constatări, fără un nou apel la factorii de conducere ai unităților vizate, mai ales în ceea ce privește întărirea ordinii, a disciplinei și răspunderii, pentru că activitatea mecanicilor în atelierele service depășește simplul statut de remedieri sau verificări. Este vorba de a conferi siguranță traficului rutier, de a feri vieții omenești de pericol, așa încât nimeni nu are voie să greșescă, să facă rabat de la calitate, să se abată de la prevederile legale.

Ceahlăul, jud. Neamț, nr. 2702 din 1989

În localitățile județului, pe marginea drumurilor naționale și acelea județene, în primăvara acestui an, în cadrul acțiunilor de gospodărire și înfrumusețare se plantează arbori și arbuști. Secția de întreținere, reparații drumuri și siguranța circulației Constanta s-a angajat să realizeze plantarea de aliniament cu arțari, plop, palin, iar începând din această primăvară și cu specii mult mai valoroase din punct de vedere economic - cais, cires, nuc etc. În aceste zile, de exemplu, se plantează cais de talie mare pe DN 22 Cernavodă-Basarabi, pe un tronson cu circulație intensă, principala cale rutieră care asigură legătura litoralului cu celelalte localități ale țării. Sunt lucrări care se fac cu eforturi financiare și care, în mod firesc,

trebuie protejate, îngrijite.

Iată însă că, în urmă cu două zile, Gheorghe Cîmposiu, conducătorul autocisternei 32 CT 1337, aparținând SIRDSC, a comis un condamnat act de sfidare a eforturilor generale. Pe scurt, faptele s-au petrecut astfel:

După ce a umplut autocisterna cu 6,5 tone de apă (potabilă) de la Cernavodă, în loc să ude cei 130 de caiși plantați în ziua respectivă în apropierea localității Mircea Vodă, Gh. Cîmposiu găsește de cuviință să deschidă vana pentru a lăsa apa să curgă... pe carosabil. Să precizăm că șeful punctului de lucru, Adrian Enache, se afla doar la câțiva pași de el...

Nu vom aborda acest act de indisciplină numai sub aspectul risipei materiale deloc neglijabile (apa, combustibilul necesar transportului ei, retribuția din ziua respectivă a conducătorului auto etc.), ci, mai ales, incomensurabilul prejudiciu civic. Este vorba, în primul rând, de lipsa de grijă față de avutul obștesc, de absența spiritului civic atât de necesar în activitatea de zi cu zi.

Indisciplina nu poate rămâne nepedepsită. Conducerea Secției de întreținere reparații drumuri și siguranța circulației a hotărât desfacerea disciplinară a contractului de muncă al conducătorului auto Gheorghe Cîmposiu și sancționarea administrativă a șefului de district Adrian Enache. De asemenea, organizația de partid întruțită ieri în ședință extraordinară, a hotărât sancționarea șefului de district Adrian Enache cu avertisment.

Dan SPIRIDON
Dobrogea nouă, jud. Constanța, nr. 12604 din 1989

vremea

În țară, vremea a fost caldă cu cerul mai mult noros în sud-vest, unde izolat au existat condiții de ploai slab. În rest cerul a fost temporar noros. Vântul a prezentat intensificări locale în regiunile vestice și la munte.

Temperaturile maxime au fost cuprinse între 14 și 24 de grade, ușor mai ridicate în vest, iar cele minime, nocturne, în general între 4 și 12 grade.

La București, vremea a fost caldă, iar cerul mai mult noros. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperatura maximă a oscilat în jurul valorii de 12 grade, iar minima a fost cuprinsă între 4 și 6 grade.

tv 13 aprilie 1989

- 19:00 Telegazeta. 1 Mai - raport muncitoresc
- 19:25 Pe drumul înfăptuirii noii revoluții agrare. Pământul rodește după cum este lucrat. Redactor Emanuel Ispescu
- 19:45 Din cronică luptei patriotice, revoluționare. O primăvară eroică (I). Redactor Maria Preduț
- 20:05 Laureați ai Festivalului Național „Cântarea României”. Redactor Eugen Dumitru
- 20:25 Film artistic. Legenda lui On Dal. Producție a studiourilor din RPD Coreeană. Premieră tv. Cu: Choe Sun Gyu, Choe Gum Ok, Yu Gyung Al, Kim Tal Sun, Hwang Yung, Kim Yung Sik, Jang Yu Sung, Kim Yung Gun, Kim Un Hung, Kim Chul Jong, Regia Ha Ung Man
- 21:50 Telegazeta
- 22:00 Închiderea programului

anunțuri

CUMPĂRĂRI
Cumpăr piese motor Mercedes Diesel chiloasă, ax came, pistoane cota 11, gudenți.
Tabacheră email, medalion email, porțelanuri Sevres, Kobalt, japonez, pahare, tavă.
Cumpăr carpetă sau covor vechi original Cezaria, Silvan, Zelic, Karmani.
Bancnote, decorații, medalii, halbe, toate vechi pentru colecție.
Cumpăr albume și clasoare pen-

amintiri

Teatrul radiofonic era una dintre puținele delectări ale românilor

tru timbre, ilustrate și vederi.
Ceas Patek Philippe Vacheron Constantin, Schaffhausen, Roskopf sau cu cheiță, covoraș persan veritabil, tabacheră veche Tula.
Cumpăr remorcă Salonta, Sebeș, Valea Mare, orice stare cu acte.
PIERDERI
Cățelușă Canicہ neagră talie mijlocie, pierdută la 2 martie, zona 1 Mai, Clucerului/Docenților, are 12 ani, este operată, necesită control medical periodic. Ofer foarte bună recomensă.
Pierdut ștampilă Sindicatul oame-

nilor muncii - Întreprinderea de Vată Buftea, Sector Agricol Ilfov, pe care o declarăm nulă.
Pierdut câine Doberman maro-închis, zgardă bej cu ținte în perimetrul Bd. Magheru, Icoanei. Găsitorul foarte bună recomensă.
SCHIMBURI DE LOCUINȚE
Schimb apartament spațios 3 camere, decondamnat, două grupuri sanitare, bucătărie mare, Crângăși (Pod Grant), pentru trei sau două decondamnat, Floreasca, Dorobanți, 1 Mai, Ștefan cel Mare, Banu Manta, împrejurimi.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Diționar: LEICĂ Revista Rebus nr.20/1989

RADIOGRAFIILE CULINARE

Croitorie pe ulei și zahăr

sunile am sesizat un iz fin de tutun cu aromă de ciresă amare. Nu m-am putut abține și l-am întrebat dacă fumează pipă. A tresărit și mi-a confirmat. Acum l-am întrebat eu și l-am privit îscodit, dacă îl primește din „afară”. Oarecum stânjenit, mi-a confirmat că îl-a dat o doamnă. l-am zis că mirosul fin al tutunului îl cunoșc de la tatăl meu, care fuma pipă. Prima tutunul de la un prieten din Anglia.

Brusc, atitudinea domnului croitor a devenit mai puțin rigidă. Așa am aflat că de fapt era un fost colonel al Armatei Române, scos pe linie moartă de comuniști și de vârstă. „Și cu croitorul?”, îl iscodesc eu. Puțin stânjenit mi-a spus că i-a plăcut să croiască, în special să creeze noi modele, încă de când era tânăr. A fost la Paris împreună cu mama sa și acolo a avut prilejul de a face cunoștință cu „această artă”. De când a ieșit la pensie, ca să nu se plictisească, a început să facă diferite lucruri care i se păreau deosebite și îi completau gândurile. Plătesc internarea și duc toată rația noastră, dar ceva se întâmplă și nu pot să mă amestec în treaba asta. Mi-e teamă de consecințe asupra ei. Va face toate fustele pentru un litru și jumătate de ulei. Dacă se poate, dacă nu, îmi dați cât

vreți dumneavoastră!”. Deodată, pereții începură să se clatine. M-am sprâjnit de masă. l-am spus că sunt de acord, i-am lăsat numărul de telefon, ca să mă sune când sunt gata fustele și am plecat. La ieșirea din bloc, mă durea capul și simțeam nevoia de a injura oribil, ca să mă răcoresc. După două zile, pe seară, a dat telefon și m-a anunțat că pot veni ori când să iau fustele.

A doua zi, când am ajuns acasă, am pus în sacoașă șase jumătăți de ulei, trei kilograme de zahăr, trei borcane cu zacuscă, trei cu salată de crudități și m-am dus la domnul croitor împreună cu fiul meu. Am sunat la ușă și mi-a zis să intru, că e deschis. Am pus pe masă sticlele cu ulei, zahărul și carnea. A apărut și croitorul. S-a uitat nedumerit la sticle și la noi, apoi m-a întrebat: „De ce atât de multe? Ați mai adus ceva de lucru?”. „Nu”, i-am răspuns și i-am zis că sunt un cadou pentru doamna. „Nu trebuie! Vă rog să-mi mai aduceți ceva de lucru! Mă simt jenat! Vă rog!”, îmi mai zise el și se opri în fața mea. „Nu vreau să luați de la gura copiilor! Vă rog!”, mai zise și-mi prinse mâinile. M-am desprins din mâinile lui și, cu un efort, i-am zis: „În cazul acesta, am să vă rog să modificați un smoking. A fost al tatălui meu și așa dori să-l ajustati pentru fiul meu. Termină liceul și totodată împlineste 18 ani. Și... n-am bani să-i cumpăr un costum. Vine mâine cu el și... vă răman datoare!”, i-am mai zis și am ieșit amândoi plini de obidă.

Veronica BECTAȘ